

LUNDS UNIVERSITET

Institutionen för kommunikation och medier

MKV04 HT 2021 Kandidatuppsats

Royalty Shows:

Mediala representationer av prinsessan Sofia och prins Daniels förkungligande

Julia Liliedahl

2022-02-08

Handledare: Fredrik Schoug

Examinator: Joanna Doona

Abstract

Den kungliga nyhetsbevakningen utifrån den mediala framställningen av ingifta kungligheter likt prinsessan Sofia, tidigare Hellqvist och prins Daniel, tidigare Westling har en trend om att vara både stereotyp och beroende av de problem som den fas av förkungligande innebär. Detta synliggörs främst utifrån prinsessan Sofias bakgrund inom kommersiella och skandalösa framträdanden både i dokusåpan Paradise Hotel och glamour-tidningen Slitz. Samtidigt präglas prins Daniels mediebild snarare av hans skötsamma bakgrund och sjukdom. Båda personernas tidigare livsval, nya val, klädval, uppträdanden och familjemedlemmar problematiseras i största möjliga utsträckning och mediebilder utifrån förväntningar och förhoppningar om perfekta kungligheter synliggörs. Detta visar hur monarkin idag är beroende av medier.

Journalistiskt berättande med narrativ i sagornas grund har länge används. Med den kan nyhetsmedier likt Svensk Damtidning skriva årslånga följetonger om de nyblivna kungligheterna med deras privatliv och ageranden som insats. Av kungligheternas mediebilder att döma finns det visserligen krav på hur en passande kunglighet ska vara, men det finns också ett stort folkligt stöd. En medierad monarki kan därför sägas vara avgörande för bevarandet av kungahuset.

Nyckelord

Bourdieu, klass, stereotyper, medieframställning, kungahuset, prinsessan Sofia, prins Daniel

Innehållsförteckning	
1 Inledning	1
2 Premiss	2
3 Studiens genomförande	3
3.1 Fallstudier	3
3.2 Urval	5
3.3 Innehållsanalys	6
4 Vad har redan gjorts?	6
4.1 Kungligheter och livets högtider	6
4.2 Kungligheternas relation till klass och stereotype	7
4.3 Medieskandaler och krishantering	8
5 Teoretiska ramverk	10
5.1 Klassproblematik	10
5.2 Stereotyper och genus	11
5.3 Vladimir Propps morfologi	11
6 Askungen i det svenska kungahuset	13
6.1 Prinsessan Sofia i Svensk Damtidning	13
6.2 Överbryggandet av klasskillnader	17
6.3 Konflikthantering och inre kriser	19
6.4 Den tatuerade prinsessan	22
6.5 Pygmalioneffekten	23
7 Den perfekta prinsen	24
7.1 Prins Daniel i Svensk Damtidning	24
7.2 En okomplicerad man kan också problematiseras	27
7.3 Två kandidater med olika förväntningar	28
8 Avslutning och diskussion	30
8.1 Vad tar vi med oss?	31
9 Källförteckning	32

1 Inledning

“Esse non videri”

To be but not to be seen (Vikström, 2018)

Detta är mottot för familjen Wallenberg med en uppskattad förmögenhet om 200 miljarder svenska kronor (Vikström, 2018). Mottot är uttryck för den tes om att samhällets mest förmögna familjer sällan syns i mediala sammanhang trots att pengar, glamour och överklass kan vara av stort medialt intresse. Problematiseringen av den ökande rikedom för redan förmögna är idag inte heltäckande och istället framställs de ofta som en hemlig gemenskap som sällan pratar med pressen (Vikström, 2018). Medan mediernas tystnad och frånvaro oftast har kopplats till maktlöshet betraktas denna ”kamp för osynligheten” som en kraftfull strategi för att upprätthålla ojämlikhet-klyftan (Vikström, 2018). Trots detta finns det ett undantag, kungligheter. Den svenska monarken kan inte avsättas över en natt likt en kändis kan bli “cancelled”. Därför kan den mediala bilden av kungafamiljen fungera hjälpsamt för deras popularitet, så att det finns färre anledningar till att vilja avsätta monarkin. En medial uppmärksamhet är därför avgörande för att bevara det folkliga stödet. Jönsson och Lundell (2009) ställer sig till och med frågan “går det att föreställa sig en omedierad monarki?”, en fråga som för tankarna till hur den svenska kungafamiljens roll sett ur om de aldrig syntes i dagspress, på TV, i magasin eller sociala medier.

Sedan 2010 har ett flertal kungligheter gift sig både i Sverige och Storbritannien, vilket lett till flera nya kungliga familjemedlemmar som varmt välkomnats av kungahuset. Ingifta medlemmar av kungahuset genomgår en fas av förkungligande, något som till stor del legat i intresse för press och medier. Under den här tiden får medier utrymme att skapa och bygga upp kritik om förväntningar på utseende och framträdanden. Äktenskap mellan två personer av kunglig ätt ansågs länge nödvändigt i Europa för att skapa allianser och var för blivande regenter ett krav så att tronen skulle kunna ärvas av dennes barn. Det har trots detta aldrig funnits lag om saken utan varit desto vanligare att en kunglighet ingått äktenskap med någon utan börd. I Sverige har Kung Carl Gustafs tre barn, kronprinsessan Victoria, prins Carl Philip och prinsessan Madeleine, har alla hittat sina partners utanför den snäva kretsen av europeiska kungafamiljer, likaså Englands motsvarigheter prins Harry och prins William, trots deras betydligt högre grad av tradition och konservativa syn av monarkin. De ingifta kungligheternas benägenheter att dra till sig stor medial uppmärksamhet, blev tydlig redan med fallen om Grace Kelly och Diana och olyckorna har varit många:

kärlekslösa förhållanden, otrohetsskandaler och starka avståndstaganden mot personer som inte ansågs passa i de kungliga rummen. Kan det trots detta vara så att de ingifta kungligheterna haft det lättare att vinna folkets hjärtan tack vare mediernas framställning av dem? Om detta stämmer kan det till och med bidra till en framtid om en modernare och mer accepterande monarki, vilket kan öka kungahusets popularitet och monarkin bevaras?

2 Premiss

För att kunna förstå det mediala intresset för nyblivna kungligheter måste klass undersökas. På så sätt kan svar hittas på hur överklass, pengar och skvaller fungerar som underhållning för mediepubliken. För att förstå hur förkungligandet konstrueras i medierna krävs teori som behandlar även detta. Syftet för denna undersökning blir därför att analysera hur förkungligandet av ingifta personer, i detta fall prinsessan Sofia och prins Daniel, går till och hur de utifrån förväntningar och oönskade beteenden representeras i media. Den här undersökningen har därför för avsikt att ta reda på hur processen för förkungligande leder till problem som används för att skapa skvaller i en svensk veckotidning. Frågeställningarna blir därför följande:

- Hur framställs prinsessan Sofia och prins Daniel i Svensk Damtidning?
- Framställs de utifrån de problem som finns i fasen av förkungligande?
- Hur skiljer Sofias mediebild sig åt från prins Daniels?

3 Studiens genomförande

3.1 Fallstudier

Undersökningen utgör en fallstudie av hur prinsessan Sofia och prins Daniel framställs i Svensk Damtidning, från att Sofia Hellqvist träffade prins Carl Philip och Daniel Westling träffade kronprinsessan Victoria, till deras inträdande i det Svenska Kungahuset. En fallstudie av utvalda artiklar blir användbar för att synliggöra framställning och kunna redogöra för hur icke-kungligheter genomgår en fas av förkungligande, både i verkligheten och i den mediala rapporteringen kring dem. Med hjälp av en sådan forskningsdesign ger uppsatsen insyn i fallets beståndsdelar och kan på så sätt ge en bredare förståelse för hur ingifta kungligheter framställs i medier och vilken roll journalistiken spelar.

Eftersom denna studie ämnar förstå och svara på frågor om kungliga förväntningar i medier behövs även en metod som kan behandla ett sådant problem. Ett exempel på en sån metod är just fallstudien, något som Bent Flyvbjerg (2006) beskriver som en detaljerad undersökning av ett enda exempel av fenomen. Utifrån fem argument, eller missförstånd kan Flyvbjerg förklara hur fallstudien är användbar till mycket mer än för att ge hypoteser i det inledande skedet av en större undersökning, en gammal beskrivning Flyvbjerg menar är aningen missvisande (2006, 220).

Ett av dessa fem missförstånd är mer relevant för denna uppsats och handlar om att ett specifikt fall inte skulle kunna gå att generalisera utifrån och därför inte kan bidra till utveckling inom vetenskapen. Detta beskriver Flyvbjerg som ett missförstånd och han menar att det visst fungerar att generalisera utifrån ett specifikt fall. Flyvbjerg förklarar att missförståndet är typiskt bland förespråkare av naturvetenskapsidealet inom samhällsvetenskap och förklarar missförståndet som att generalisering utifrån ett fall är möjlig, men att det beror på vilket fall och hur det väljs. Inom samhällsvetenskap kan det strategiska valet av fall i hög grad öka generaliserbarheten av en fallstudie, alltså man kan medvetet söka efter fall som är gynnsamma för en tes, något som exempelvis John Goldthorpe et al. gjorde i studien "den rika arbetaren" från 1968, där en tes undersöktes som sann eller falsk, och om den var falsk antogs tesen fungera på andra fall med (Flyvbjerg, 2006: 9).

Slutligen menar Flyvbjerg att båda sidorna har rätt att argumentera för sin sak. Man kan å ena sidan ofta generalisera utifrån ett enskilda fall om de är väl utvalt och förarbetat, men å andra sidan kan fallstudien också vara central för den vetenskapliga utvecklingen via generalisering som just komplement eller alternativ till andra metoder (Flyvbjerg, 2006: 12). De fem missförstånden tyder sammanfattningsvis på att det är teori, tillförlitlighet och giltighet som det handlar om, med andra ord själva statusen för fallstudien som en vetenskaplig metod. Det är därför denna uppsats ämnar att utifrån väl utvalda exempel om ett fall kunna bidra med kunskap och förståelse av mediebilderna av ingifta kungligheter utan att analysera ytterligare medier och fall från exempelvis andra kungahus och länder.

För att uppnå önskad helhetsbild av framställningen av ingifta kungligheter i svenska kungahuset har artiklar ur den ledande tidningen för kunglig rapportering Svensk Damtidning undersökts.

Svensk Damtidning är en veckotidning som funnits sedan 1889, grundad av Hans Pettersson (1849-1908), som också var redaktör fram till sin död. Svensk Damtidning var länge en av de ledande damtidningarna i Sverige och omvandlades under 1970-talet till en bildtidning med kändisreportage med kungligheter som sin främsta specialitet. Under rubriken “Kungligt” skriver redaktionen att de redogör för allt kungligt som händer i den svenska, danska, norska och brittiska kungafamiljen samt Europas alla övriga kungligheter. Innehållet berör allt från kronprinsessan Victoria till drottning Elizabeth med reportage om deras klänningar, storslagna fester, vardagsliv, resor och uppdrag i Sverige och ute i världen (Svensk Damtidning). Idag är Johan T. Lindwall chefredaktör och beskriver sitt uppdrag som “kunglig nyhetsbevakning när den är som bäst” och menar samtidigt att Svensk Damtidnings popularitet som i år har sålt över 600.000 nummer, “är en framgång som beror på den kärlek det svenska folket har för kungligt innehåll och skvaller”. Lindwall förklarar att framgången även beror på att de flesta anser Svensk Damtidning vara den primära nyhetskällan för kungligt innehåll och vänder sig därför till dem (15 oktober, 2021).

3.3 *Urval*

Valet av medium samt urvalet av artiklar och texter baserar sig på den kronologiska resa de ingifta medlemmarna av kungahuset har genomgått medialt. Denna medierapportering har i Sverige pågått sedan början av 2000-talet när prinsen och prinsessorna började dejta sina framtida partners. Artiklarna är utvalda utifrån fyra strategiskt intressanta nedslag i tidslinjen. Det första steget är artiklar från tiden när paret i frågas relation är ny. Rapporteringen av denna tid är viktig för att förstå den kompletta framställningen då medier börjar intressera sig, bygga upp förväntningar och undersöker personens bakgrund. Här har inte medier några skyldigheter att tilltala personen efter titel eller som kunglighet. Detta gör rapporteringen delvis mer frispråkig och personen blir snarare medialt framställd som en kändis än en kunglighet. Det andra steget i tidslinjen är tiden då pressen uppmärksammar och legitimerar parets framtid. Den tredje delen av rapporteringen består av artiklar där medier förgör, upprör och negligerar personen som kunglighet. De här artiklarna rapporterar om bakgrund, snedsteg, tidigare partners, skandalösa beteenden vilka bidrar till framställningen om en person som inte kommer ifrån eller passar in i kungliga miljöer. Den fjärde och sista delen i den kronologiska följd av rapportering innehåller artiklar från försoningen, dessa innehåller giftermål, dop, lyckliga stunder och fullkomlig acceptans av personen som kunglig.

Valen av de fyra stegen är centrala i fasen av förkungligandet, alltså tiden som gått från att en vanlig person blivit kär i en kunglighet fram till idag, och allt däremellan. Det finns även en poäng i att undersöka det parallella spår som finns ur en genusvinkel, nämligen hur rapporteringen och framställningen kan skiljas åt om den ingifta kungligheten är en man eller kvinna, vilket har sina rötter i de stereotyper genus ofta framställs efter i medier. All empiri är hämtad från Svensk Damtidnings digitala hemsida och alla utvalda artiklar är åtkomliga för allmänheten att läsa, alltså ingen prenumerationsfunktion är nödvändig för att nå materialet som uppsatsen hänvisar till.

De utvalda artiklarna för undersökningen har valts ut strategiskt. Genom att läsa en mängd artiklar om både dem olika paren i fråga, men även dem individuella personerna, har artiklar som är relevanta kunnat väljas ut representativt. Sökningarna har utöver att vara anpassade efter personerna, varit anpassade efter de 4 ovan nämna teman. Detta har kunnat göras genom att delvis söka på artiklar från olika år, exempelvis juni 2010 som var tidpunkten som prinsessan Victoria och Daniel Westlings bröllop ägde rum. Det har även kunnat göras genom att använda olika sökord so exempelvis "tatueringar" "dop" och "lycka". Under sökningsprocessen kunde förståelse för vilka uttryck Svensk Damtidning använde sig av i större utsträckning för att täcka olika "storys". Positiva händelser beskrevs med "lycka" och negativa med "svek", "snedsteg" och "besked".

När en strategi för artikelsökningarna kunde upprätthållas gick det även att konstatera att ingen gräns behövde sättas för hur många artiklar som analysen skulle behandla. När ett flertal artiklar hittats som berörde samma ämne, kunde en grund utgöras för det avsnittet i analysen. Däremot är det av relevans att nämna att vid flertalet tillfällen, återberättas historier från förr i nutida artiklar. En artikel från 2020 kan innehålla relevant information från en händelse som ägde rum 2007. Detta verkar vara ett sätt som Svensk Damtidning arbetar med sin rapportering och minns tillbaka på olika händelser i kungafamiljens mediala historia. I analysen, kommer artiklarna presenteras efter vilket ämne som diskuteras för tillfället. Det finns således ingen egentlig kronologisk följd av artiklarna i analysen. Det strategiska valet har resulterat i 19 stycken artiklar som analyserats, alla ut av relevans för analysen och de teman som diskuteras.

För undersökningen, har även ett urval av personer gjorts. Prinsessan Madeleines man, Chris O'Neill kommer inte att analyseras i den här uppsatsen av den enkla anledningen att han nekat sin kungliga titel. Eftersom han har gjort detta går inte fasen av förkungligande och

medierepresentationer av den att undersöka på samma sätt. Utöver detta kommer han även från andra sociala förhållanden, överklass i New York går inte att jämföra med den betydligt enklare bakgrund som prinsessan Sofia och Daniel Westling besitter, som befunnit sig längre ifrån finrummen i sina tidigare liv än Chris O'Neill. Det är även av denna anledning som Daniel Westling och Sofia Hellqvists förkungligande är problematiskt och utav intresse för denna studie.

3.3 Innehållsanalys

För att kunna kartlägga och tolka budskap för analys av materialet behövs även en kvalitativ innehållsanalys utföras. En metod som passar när kortare texter och rubriker, likt Svensk Damtidnings artiklar, ska bli analys. Eftersom analysen ämnar att tolka avsikter och meningsstrukturer i Svensk Damtidnings artiklar är även detta en motivering för den väl fungerande metoden. Åsa Nilsson skriver i *Metoder i kommunikationsvetenskap* (2019) att en innehållsanalys alltid har som syfte att lyfta upp det generella och därmed lämnar det enskilda, vilket leder till möjligheten att kunna uttala sig om ett större material (Larsson & Ekström, 2019: 120). Ett resonemang som skulle tala för att slutsatser kommer kunna dras utifrån de resultat denna studie ger om å ena sidan hur kungligheterna framställs och å andra sidan vilka problem i fasen av förkungligande deras mediala framställning främst lyfter.

Tillvägagångssättet har främst fungerat genom att läsa hela artiklarna, samt studera bilderna i relation till text för att få ett helhetsintryck. Meningar och fraser som kunde anses vara relevanta har plockats ut för att fungera som meningsbärande, dock i sin kontext för att inte sammanhanget ska tappas. Dessa har som syfte att sammanfatta en artikels essens samtidigt som hela innehållet kommer till användning. Dessa utdrag kommer sedan att kategoriseras och grupperas i teman för att återspegla det mest centrala budskapen i artiklarna som valts ut. Detta kommer resultera i teman där det latent innehåll framgår. Dessa kommer att vara överbryggandet av klasskillnader, konflikthantering och inre kriser, den tatuerade prinsessan, Daniel som felfri prins, samt en analys av betydelsen av genus och kommer att utgöra analysen. Dessa teman har identifierats genom att temat genomgående eller delvis berörts i ett flertal artiklar, exempelvis finns det artiklar som skriver om prinsessan Sofias olika tatueringar, eller artiklar som nämner tillfällena hon har visat upp dem i kungliga sammanhang, men också artiklar som tar upp vad hon själv kommenterat om tatueringarna eller helt enkelt blickar tillbaka till tiden då de gjordes. Dessa artiklar skiljer sig helt i handling och har olika vinklingar, men berör alla samma ämne.

Nilsson förklarar hur ett formaliserat upplägg är en förutsättning för att kunna dra generaliserande slutsatser av resultaten, något som även ökar möjligheten för en välgrundad jämförelse av olika genrer, exempelvis prinsessan Sofia och prins Daniel (Larsson & Ekström, 2019: 120). Detta kommer ge uppsatsen möjlighet att göra det den är ämnad att göra på ett fungerande sätt.

4 Vad har redan gjorts?

4.1 Kungligheter och livets högtider

Kungligheter och adel har länge representerats i medierna och utgör ofta innehåll i dagspress och veckomagasin och har av denna anledning blivit ett intressant forskningsområde, främst inom historieforskning och medieforskning. Ett återkommande tema som fungerar som nedslag i den kungliga medierapporteringen berör livets högtider, det vill säga vigslar, dop och begravningar. Den här typen av forskning avslöjar vad som främst problematiseras och varför av kungligheter. Diana Spencers bortgång och begravning är ett väl använt exempel inom den här typen av forskning, både för hur kungliga begravningar får medial uppmärksamhet men också hur en offentlig persons bortgång kan beröra ett helt land via medias rapportering av den. William L. Benoit och Susan L. Brinson (1999) undersöker exempelvis den kritik som uppstod, främst mot drottning Elizabeth, när medier påpekade en stor avsaknad av publikt sörjande vilket ledde till ett stort folkligt tvivel och en medial kris uppstod. Karin Becker och Andreas Widholm (2015) bidrar till liknande forskning där de diskuterar den senaste tidens framväxt av en alltmer deltagande mediekultur från uppmärksammade i bröllop i både Sverige och England. Ovan nämnd forskning reder främst ut hur kungahusen själva hanterar kriser och enorm uppmärksamhet i mediala sammanhang samtidigt som den bidrar med analytiskt perspektiv på hur publiken engagerar sig med kungliga kändisar i sådana massdeltagande sammanhang.

Antologin *Media and Monarchy in Sweden* (Jönsson & Lundell, 2009) ifrågasätter inledningsvis om det är möjligt att föreställa sig en icke- medierad monarki. Boken har sin grund i det ökade mediala intresse som uppstod för den svenska kungafamiljen av kronprinsessan Victorias förlovning med Daniel Westling, vilket i sin tur skulle komma att innebära både framtida bröllop och dop. Boken redogör för ett 9 forskares olika aspekter av relationen mellan medierna och monarkin i Sverige från historien och modern tid. Dop och födsel är en central del för kungahusen och av stort medialt intresse, detta undersöker bland annat Cecilia Åse i årsböcker och andra kungliga publikationer där hon reder ut rollen förlossningar och reproduktion har i just tryckta medier

(Jönsson & Lundell, 2009: 105). Även Kate Baldwin och Shani Organ (2021), behandlar den uppmärksamhet kungligheter får under perioder medlemmar är gravida eller nyblivna föräldrar, främst utifrån de strategier kungahuset själva har arbetat ut i media för bevara en god bild av kungahuset, en typ av forskning som sätter traditionella förväntningar på kvinnor i bättre ljus och reder ut hur medier bidrar eller kliver bort från dessa förväntningar.

4.2 Kungligheternas relation till klass och stereotyper

Ytterligare ett centralt forskningsområde berör klasskildringar och klassproblematisering i medier i fokus av överklass. Mia Marie Hammarling & Lars Eric Jönsson (2021) skriver bland annat hur överklass och kungligheter bidrar till skvaller och skrivelser för pressen utifrån två sexuella skandaler i media rörande det Svenska Kungahuset. Men å andra sidan finns också den forskning som berör sociala klassers nedre skikt. Wahlström & Bergnehr (2021) skriver hur exempelvis ensamstående hårt arbetande mammor i svenska medier framställs på ett homogent sätt som heroiska och som i politiska samtal omnämns som personer i behov av samhälleligt stöd och politiska reformer. Ovan nämnd forskning berör båda klassproblematisering och framförallt hur den generaliseras och används för att både väcka känslor eller fungera som skvaller utan innehåll. Forskningsfrågor likt dessa har ofta som mål att ta reda på om det finns samband mellan upplevda klasskillnader och medierad klasskillnad (ibid).

Samtidigt förklarar Bernhard Wagner (2015) hur grunden för skvaller och mediabevakning ofta ligger i de förväntningar om ett visst beteende kungafamiljens medlemmar har på sig. När förväntningar inte möts skapas rubriker och diskussioner om huruvida personen är lämpad för sitt kungliga åtagande eller inte. Dessa förväntningar har sin bakgrund i just stereotyper om beteende, klädsel, utseende och framförallt om vad som är manligt och kvinnligt, passande eller opassande (Wagner, 2015). Ytterligare forskning undersöker hur kvinnlig representation ser ut i förhållande till ideal om skönhet och uppträdande och hur detta öppnar upp för problem av genus, kroppen och sexualitet. Studier om ämnet har bland annat gjorts utifrån den kända filmen *The Princess Diaries* (2000). Det här området täcker forskningsfrågor som främst fokuserar på förväntningar på kungligheter och de stereotyper som lever kvar inom kungahuset som konstant i en ständigt förändrande värld (Machado, 2017).

4.3 Medieskandaler och krishantering

Mycket forskning om kungligheter och mediala framställningar handlar om det brittiska kungahuset med fokus på mediehantering i händelser av kris och skandal, ett område som därför blir en central del för min forskningsöversikt. Chichon Jagen (2021), behandlar ett urval av händelser som berör det brittiska kungahusets medlemmar mellan 2010 och 2020, bland annat de anklagelser om att prins Andrew hade sexuella relationer med en minderårig och prins Harrys och Meghan Markles beslut att avstå från sina roller inom monarkin. Forskningen visade att kungligheterna blivit positivt representerade genom att knytas till positiva handlingar, till exempel att utföra vanligt arbete och välgörenhetsrelaterade uppgifter, samtidigt som fokus har lagts på andra mindre betydelsefulla händelser som distanserar främst drottning Elizabeth och prins Andrew från skandaler (Jagen, 2021).

Utifrån denna forskningsöversikt framgår det hur redan befintlig forskning berör hantering av skandaler och kriser men också om hur mening skapas kring kungligheter och hur det folkliga bemötandet påverkar framställningen av kungligheter i medier. Annan forskning fokuserar på klasskildringar, förväntningar och på hur beteenden och händelser som inte uppfyller dessa kan bidra till innehåll för skvallerpressen. Fler och fler icke-kungliga personer har på senare år gifts in i kungafamiljerna, vilket gett upphov till mediernas rapportering om problem, kriser och skandaler. Man kan undra över vad sådan publicitet innebär, inte bara vad gäller krishantering, utan också om fasens av förkungligandets problem, såsom detta kommer till uttryck i mediala representationer. Slutligen är det tydligt hur villkoren för hur den yngre generationen kungligheter vill leva och delta i sitt lands monarki har förändrats, något traditionella och moderna medier gärna drar nytta av.

5 Teoretiskt ramverk

5.1 Klassproblematik

För att förstå förkungligandets medialisering behövs litteratur som behandlar klass och dess problematik. Pierre Bourdieus bok *Distinction* (1984) gör detta på ett sätt som blir relevant i koppling till denna studie. Framförallt menar Bourdieu att klass inte går att införskaffa sig endast på ekonomisk väg utan ärvs generation efter generation och är främst kulturellt och socialt (Bourdieu, 1984). Detta blir intressant i fallen med prinsessan Sofia och prins Daniel då de över kort tid gick från att vara vanliga medborgare till att plötsligt tillhöra överklassens toppskikt, kungafamiljen. Den

mediala uppmärksamhet detta drar till sig och vilka klassproblem det synliggör, uttalar och problematiserar för dem båda blir av vikt i analysen för att förstå deras framställning i medier under den tiden de båda varit offentliga personer och kungligheter. Bourdieus tankar om hur olika klasser gör val i förhållande till andra klasser kommer att lyftas fram i den informationen materialet kan avslöja om Sofia Hellqvist och Daniel Westlings bakgrund och tidigare val inom karriär och utseende. Sammanfattningsvis visar Bourdieu hur man inte bara kan se ner i plånboken och avgöra klasstillhörighet. Bourdieus teorier har haft stor genomslagskraft i betraktande av individer och samhället i förhållande till status och makt och har även bidragit till förståelse för hur klasser återskapas generation efter generation. Det är just därför Bourdieus teorier blir applicerbara på ett fall som inte endast utgör ekonomisk klassresa utan även en social.

5.2 Stereotyper och genus

För att förstå hur ingifta kungligheter porträtteras i media utifrån genus, kommer materialet även att analyseras med hjälp av Julia T. Woods teorier om stereotyper och förväntningar på kvinnor i mediala sammanhang utifrån boken *Gendered lives: communication, gender, and culture* (1998). Wood undersöker bland annat hur medierna skapar förståelse för genus och hur detta formar vår användning av medier. Wood skriver att media presenterar bilder av hur män och kvinnor är och bör vara och menar det finns flera relevanta aspekter av hur medierna framställer könen (1998, 262). En av dessa är hur båda könen framställs på stereotypa sätt som återspeglar och återger konventionella åsikter om könen. Här menar Wood att män i medierna kan framställas som delvis aggressiva och och självständiga och att framförallt rika män skulle vara mest eftertraktade av kvinnor, två beteenden som ofta används tillsammans i stereotypa framställningar om män. Men Wood skriver också att män framställs som trygga, omhändertagande fadersgestalter som kan påminnas vid feminitet. Eftersom studien inkluderar medieframställningen av en kvinna och en man blir den här typen av litteratur intressant för att förstå hur deras framställning skiljer sig åt och hur vissa av dessa skillnader mellan män och kvinnor görs i medier.

Den stereotypa framställningen av kvinnor i media ser enligt Wood annorlunda ut och menar att kvinnor till viss mån fortfarande under 90-talet kunde framställas på traditionella sätt som medberoende, känsliga och försiktiga, något som har en grund i ännu äldre föreställningar. Samtidigt uppstod en trend om att framställa kvinnor, framförallt unga, i alltmer i sexualiserade

kontexter. Ett märkligt återkommande fenomen enligt Wood är hur medier samtidigt som de sexualiserar unga kvinnor uppmärksammar om farorna och konsekvenserna ett sådan beteende kan leda till (Wood, 1998: 264). Detta resonemang kan bidra till den mediebild av prinsessan Sofia som uppstått efter att hon medverkat i Slitz och Paradise Hotel, där kvinnor i högsta grad sexualiseras.

Vidare menar Wood att medier ofta framställer kvinnor som antingen "goda" eller "onda" där goda refererar till kvinnor som gjort rätt för sig, gör goda val, är trogna och sätter familjen först. De "onda" kvinnorna refererar till motsatsen, och har historiskt sett varit häxor och elaka styvmödrar (Wood, 1998: 265).

5.3 Vladimir Propps morfologi

Utöver litteratur som behandlar klassproblem och genus i medier kan det även behövas litteratur som förklarar hur en prins och prinsessas mediala framställning i ett modernt samhälle ser ut som den gör. Berättelser och sagor om prinsar och prinsessor har funnits till i århundraden, och trots att de inte längre berättas på samma sätt så kan liknande narrativ hittas i dagens moderna journalistik med motsvarande berättelser och karaktärsinnehavare.

Den ryske litteratur- och folklivsforskaren Vladimir Propp har skrivit boken *Morphology of the folklore* (1928), ett verk där undersagan förklaras som en form av narrativ grammatik, eller morfologi. Propp undersökte främst personerna i sagorna och hur deras roller och ageranden i en berättelse nästan alltid fungerade på samma sätt trots deras stora olikheter i utseende, ålder, kön och sysselsättning (Propp, 1928: 99pp). Propp menade alltså att personernas handlingar fyllde en funktionell roll i varje berättelse. Inom dessa roller kan samma person inta fler roller och flera roller kan bidra med samma funktioner. Dessa funktionshandlingar är enligt Propp vad som för sagans handling framåt. Sagan inleds med exempelvis ett felsteg eller brist, som följs upp av en mängd händelser som i slutet leder fram till upplösningen i form av exempelvis ett lyckligt bröllop (Propp, 1928: 90 pp). Genom att förstå hur berättelsers uppbyggnad ser ut, kan det bli tydligt hur samma metoder senare applicerats på modernare verk, och framförallt på journalistik. Jostein Gripsrud skriver i *Mediekultur, mediesamhälle* (2011) hur journalistik har som mål att presentera nyheter i form av berättelser för att väcka publikens intresse genom igenkänning. Nyhetsberättande använder därför mallar för berättande som redan finns i vår kultur och som förenklar och förtydligar händelseförlopp för mottagaren (Gripsrud, 2011: 246). Mycket journalistik som bevakar sakliga

händelser, katastrofer och politiska händelser ute i världen använder sig inte av den här metoden, men när det görs brukar journalister under en längre tid bygga upp något, som ett mediedrama eller medieföljetong (Gripsrud, 2011: 247).

6 Askungen i det svenska kungahuset

6.1 Prinsessan Sofia i Svensk Damtidning

Sofia Hellqvist är den senast ingifta i familjen Bernadotte och har fått titeln Hennes Kungliga Höghet prinsessan Sofia. Trots detta kommer hon från en helt annan värld än familjen Bernadotte. Även om hon föddes på Danderyds sjukhus 1984 flyttade familjen snart därefter till Älvdalen, Dalarna där hon växte upp. Efter gymnasiet studerade Sofia Hellqvist en kortare period i New York där hon även arbetade som servitris (Kungahuset, 2021). Detta var under en period innan prinsessan Sofia medverkade i den första säsongen av *Paradise Hotel* år 2005 och även fotograferades för glamourtidningen *Slitz* (Expressen, 2015). Sofia Hellqvists första fotografering för tidningen innebar poseringar endast iklädd korta byxor med kamouflagemönster och en levande orm som överdel, en succé så stor att hon röstades fram till *Miss Slitz* av tidningens läsare 2004. Prinsessan Sofia kommenterade själv rapporteringen om sin medverkan i de omtalade medierna i TV-programmet "Året med kungafamiljen" som sänds varje jul på SVT.

"Det har skrivits om det i många år. Vilket jag tycker är ganska tråkigt. För mig är det tio år sedan. Jag har gått vidare i livet. Jag ångrar ingenting, det har byggt mig som person, säger Sofia Hellqvist till SVT(...)Men jag skulle inte gjort de valen i dag om jag fått förfrågan. Men jag är redo att blicka framåt" (Koskelainen, 2015)

Denna, ur ett kungligt perspektiv, problematiska bakgrund åberopas regelbundet i den mediala rapporteringen om prinsessan Sofia. Ett av de återkommande ämnena i Svensk Damtidnings rapportering om prinsessan Sofia berör hennes enkla bakgrund och ursprung. Exempelvis skildrar tidningen den 7/2 2021 föräldrarnas liv i Älvdalen när de inte är på kungliga sammankomster i Stockholm. Likartade historier rapporteras den 6/11 2021 då Svensk Damtidning rapporterar om hur familjen Hellqvist lever idag samt 15/5 2015, i vilken Svensk Damtidning rapporterar direkt från "Sofias kungarike" Älvdalen.

Rapporteringen från Älvdalen blir en viktig del av framställningen av prinsessan Sofia som bidrar till förståelse för hennes tidigare liv och framförallt för den sociala resa hon gjort. Eftersom Sofia Hellqvists föräldrar, Erik Hellqvist och Marie Hellqvist, fortfarande bor i Älvdalen görs ett tydligt försök att framställa dem som prestigelösa och folkliga.

Livsstilen paret besitter framträder genom rapportering om personliga intressen, inköp och arbete. Det som nämns är framförallt deras stora intresse för sina bilar och motorcyklar, bland andra en Ford Mustang och Harley Davidson. Ytterligare rapportering handlar om parets husköp, en 129 kvadratmeter stor villa som inköptes år 2005 för 805 000 kronor, idag värderat till cirka 1,5 miljoner kronor. Artikeln hänvisar till Älvdalen som, vid sidan om prinsessan Sofia, känt för sitt naturliv och längdskidåkning.

“Motorintresset och bilberoendet är också stort här, liksom bygdens söner; medlemmarna i dansbandet Larz-Kristerz” (7 februari, 2021).

Så rapporterar Svensk Damtidning om allmänna intressen i Älvdalen där de flesta arbetar inom turism, industri eller skog och alla känner alla och gärna umgås med släkt och vänner. Föräldrarna framställs som glada och öppna människor samt utifrån sina yrken. Pappa Erik arbetar på en skola och på Arbetsförmedlingen och mamma Marie som marknads- och säljchef på fryspåse-företaget *Rullpack AB* (7 februari, 2021). Insynen i Sofia Hellqvists föräldrars liv som Svensk Damtidning visar upp talar för att Sofia Hellqvist haft en enkel och okomplicerad uppväxt i en vanlig svensk familj långt ifrån Stockholm, kungligheter och kändisar.

Prinsessan Sofia framställs dock inte bara utifrån sin uppväxt och familj utan från andra mer omtalade händelser. Den här rapporteringen blir minst sagt relevant när hon blev känd som prinsens nya flickvän. Sofia Hellqvist och prins Carl Philip träffades sommaren 2007 i Båstad och i juni 2014 tillkännagavs deras förlovning. Sedan dess har paret fått tre söner mellan 2017 och 2021, prins Alexander, prins Gabriel och prins Julian (Kungahuset, 2021). Men när Sofia Hellqvist och prins Carl Philip började synas alltmer ute, började medierna gräva i hennes förflutna. Detta tema synliggörs i bland annat i artikeln “Nu syns prins Carl Philip och Sofia Hellqvist allt mer ute tillsammans” (13 september, 2010), där Svensk Damtidning rapporterar om deras första tid tillsammans, för mer än 10 år sedan. Där framställs de som nykära och tätt sammansvetsade under sommaren som gått. Under den här tiden var rapporteringen om kärleken fortfarande ny och spännande och Svensk Damtidning framställde parets relation som legitimt och det spekulerades ofta i giftermål. Medierapporteringen om den romantiska sommaren undgår dock inte att lyfta fram de tvivel som funnits av hur förhållandet har utvecklats under senaste året trots att det funnits starka motståndare till relationen. Det var runt den här tiden Sofia Hellqvists bakgrund uppdagades efter

att en spansk skvallertidning publicerat bilder på Sofia Hellqvist från tidningen *Slitz*. Denna återkommande rapportering om skandalerna kunde läsarna även ta del av i artikeln “Sofias mardröm: Skandalbilden har kommit upp igen” (14 februari, 2021), där prinsessan Sofia återigen får betala för sitt förflutna. Även om framställningen hävdar att prinsessan idag är mycket omtyckt av både kungafamiljen och svenska folket så blir läsare åter påmind om de tuffa åren i början av prinsparets relation som en följd av hennes bakgrund.

En annan del av medierapportering inleds ofta med att prinsessan Sofia “idag är accepterad” av kungen och drottningen, något Svensk Damtidning redogör för den 3/11 2021 där Svensk Damtidning skriver hur länge paret fick kämpa för acceptans samt den 17/4 2019 där prinsessan beskrivs som en virvelvind som fick en tuff start i kungafamiljen. Trots detta kan en del interna konflikter anas eftersom medier ofta framställer kungen som den största motståndaren till prins Carl Philip och Sofias Hellqvists kärleksrelation. Exempelvis skildrar tidningen den 13/9 2010 om Sofia Hellqvist nya relation med prins Carl Philip där rapporteringen gräver i huruvida hon är en passande prinsessa eller inte. Likartade historier rapporteras den 14/7 2021 samt 1/9 2021, i vilken Svensk Damtidning rapporterar om Kungens hårda ord om Sofia Hellqvist och om det ultimatum prins Carl Philip gav kungen om de valde att inte ta in Sofia Hellqvist i värmen. Anledningen till skepsisen förklaras som den bakgrund hon hade och framförallt de bilder på Sofia Hellqvist som cirkulerade och försatte hovet i arbete av att blockera tillkomsten av dem på medier. I artikeln hänvisar Svensk Damtidning till boken *Carl Philip – prinsen som aldrig fick bli kung* av Johan T. Lindwall (2020) som sin främsta källa, där ultimatumet från prins Carl Philip framställs som tydligt, kungen skulle få välja mellan Carl Philip och Sofia eller ingen av dem. Det var underförstått från prinsens sida att detta skulle innebära ett utträde från den kungliga titeln HKH prins Carl Philip. Den här artikeln rapporterar om den ansträngda situationen i början av deras relation och framförallt när det blev alltmer tydligt att detta inte var en kort romans utan möjligen Carl Philips framtida fru och därmed en framtida kunglighet.

Utöver teman ur rapporteringen om Sofia Hellqvists familj, ungdomsår och den ansträngda relationen till kungen finns även skildringar av prinsessan Sofia som fortsatt rebellisk. Efter att mediebilderna om kungen som mer accepterande inför förhållandet mellan Sofia Hellqvist och prins Carl Philip övergick innehållet från att beröra de tvivel som fanns av henne till innehåll som snarare berörde hur hon fungerade som en modern kunglighet. Detta exemplifieras bland annat i artikeln

“Prinsessan Sofias beslut med tatueringen – stora snackisen på kungliga festen” (26 augusti, 2021) som handlar om de tillfällen prinsessan Sofia visat upp sina tre tatueringar i offentliga sammanhang såsom på sitt eget bröllop, sin sons dop, Nobelmiddagen 2019 och andra högtidliga tillfällen. Detta synliggörs även den 22/6 2020 där Svensk Damtidning återigen redogör för tatueringarna samt den 2/9 2020 där resonemanget om prinsessan Sofias val av att visa upp en tatuering på bröllopet klarlades. Svensk Damtidning framställer henne som den “tatuerade prinsessan” och hur tatueringarna är ett minne från hennes tid som “vanlig person”. Tatueringarna som är placerade i nacken, på ankeln och en icke-synlig vid revbenen, och föreställer fjäril, ett soltecken och en symbol innehållandes hennes familjemedlemmars första bokstäver blir noga analyserade i artikeln. Enligt en av artiklarna spekulerades det i att hon vid tillfällen påbörjat processer för att ta bort dem, något som inte verkar stämma eftersom hon fortfarande visar upp dem med i offentliga sammanhang, där Svensk Damtidning gör det tydligt att tatueringarna inte problematiseras av prinsessan Sofia själv.

Utifrån ovan nämnda rapportering om prinsessan Sofia synliggörs den trend om att framställa henne som en helt vanlig person från mycket o-kungliga förhållanden som förälskat sig i en prins och vunnit folkets hjärtan. Något som påminner om den mediala bild som även fanns av prinsessan Diana men också Askungen och andra fiktiva prinsessor. Den brittiska prinsessan prinsessan Diana dog i en bilolycka i Paris 1997, vilket fick enorm medial uppmärksamhet världen över. Enligt boken *Slutet på Sagan* (Ghersetti & Hvitfeldt, 2000) där medierapporteringen kring Dianans död har analyserats utifrån Vladimir Propps teorier om berättelsers linjära sekvenser diskuterar författarna hur journalistisk inte är förutsättningslös, utan en produkt av ekonomiska förutsättningar, mediepublikens behov och tekniska villkor. Men även långt gångna strukturer och kollektiv ideologi. På så sätt kan medier som Svensk Damtidning vilka bevakar kungahus världen över fungera som en slags stöttepelare för royalism (Ghersetti & Hvitfeldt, 2000: 30). Poängen med det återkommande, snarlika berättelserna om kunligheter fungerar därför genom att legitimera deras existens både gentemot läsare och andra nyhetsmedier (Ghersetti & Hvitfeldt, 2000: 31). En medierapportering som ofta uppstår som en följd av att flera händelser får allt större utrymme i medier trots att det kan finnas andra, viktigare och relevantare nyheter som faller undan. En ökad bildmedvetenhet har även styrt mediernas uppmärksamhet mot de händelser där det finns stor tillgång på bilder. Kravet på källor och kunskap anses inte heller lika viktiga i dramatiska sammanhang, vilket leder till att detta kompenseras av spekulationer. Sättet att spekulera på leder till att en mer

“fictionliknande” story framställs i medier. Även mediedramaturgin måste innehålla hjältar och skurkar. Samt att mottagarnas röster blir höjda och journalistens egna intressen träder fram i jakten på innehåll (Ghersetti & Hvitfelt, 2000: 32).

6.2 Överbryggandet av klasskillnader

Prinsessan Sofias mediebild kan sägas vara en berättelse med ett narrativ som påminner just om sådana från klassiska sagor. Denna saga börjar med Sofia Hellqvists uppväxt och bakgrund i Älvdalen och slutar med ett kungligt bröllop i Stockholm. Nedan kommer ovan presenterad empiri om prinsessan Sofias framställning i Svensk Damtidning först analyseras för att sedan kunna bli en del av en genusanalys tillsammans med den mediebild som ska baseras på en analys utförd på samma sätt av prins Daniel.

Skildringar som berör Sofia Hellqvists uppväxt och bakgrund framställer henne, som sagt som “flickan av folket som blev prinsessa”, som idag är en stor tillgång för kungahuset trots att hon kommer från en helt vanlig “Svensson-familj”. En rapporteringen som lyfter och synliggör de klasskillnader och den problematik som uppstod när Sofia Hellqvist skulle bli *prinsessan* Sofia.

Svensk Damtidning redogör här bland annat om föräldrarnas bil- och motorintresse som ett generellt intresse i Älvdalen. En framställning som målar upp bilden av ett par med folkliga intressen som inte bryr sig om så kallade storstadstrender. Men Svensk Damtidning gör en familjär vändning och i en artikel beskrivs Sofia Hellqvists föräldrars motorintresse som ett gemensamt intresse med prinsessan Sofias svärfar, Kungen.

“Motorintresset är för övrigt något som paret Hellqvist har gemensamt med prins Daniels föräldrar, Ewa och Olle Westling, liksom med Sofias svärfar, kungen” (07 februari, 2021).

Detta visar främst hur Svensk Damtidning hittar förenande länkar mellan Kungen och Sofia Hellqvists föräldrar, något som leder oss tillbaka till klass och Bourdieus teorier om habitus och fält där ett gemensamt intresse används för att beskriva och lyfta fram både olikheter och likheter hos personer som är långt ifrån varandra klassmässigt. På så sätt bidrar rapporteringen till mediebildens om Sofia Hellqvist som en person från enkla förhållanden eftersom en *Harley Davidson*, som är en motorcykel, och en *Ford Mustang* som Svensk Damtidning hänvisar till som paret Hellqvists

favoriter, inte ligger inom samma kategorier som de bilar kungen troligtvis intresserar sig för. Både eftersom de inte anses vara exklusiva och varken har utseendet eller prislappen något man kan tänka sig att kungens bilar har. På Fordonsbolagets hemsida går det dessutom att läsa sig till att kungens privata samling har ett värde av 25 miljoner kronor (Fordonsbolaget, 23 mars 2021), en summa som inte kan vara i närheten av familjen Hellqvists motsvarande "samling". Denna information som Svensk Damtidning skildrar kan vid första anblick fungera som en förenande länk mellan Kungen och familjen Hellqvist. Samtidigt bidrar rapporteringen till att tydliggöra klasskillnader mellan familjerna utifrån deras ekonomiska förutsättningar inom samma intresse. Intresset förenar trots att det finns skillnader. Mellan raderna kan Svensk Damtidning på så sätt vilja bidra till att för-folkliga Kungen med hjälp av att nämna bilarna i rapporteringen. Att nyhetsmedier likt Svensk Damtidning vill bidra till denna folkliga mediebild av kungen, som kan göra honom mer populär är en av likartade nyhetsmediernas huvudsakliga syften (Ghersetti & Hvitfeldt, 2000: 30). Det är alltså ingen slump att denna sammanlänkning av intressen mellan familjerna blir framställd i Svensk Damtidning, då den fyller funktionen att markera främst prinsessans Sofias ursprunglig klasstillhörighet samtidigt som Kungen sätts i bra ljus på köpet.

Detta görs på ytterligare vis i rapporteringen från Älvdalen. Bland annat när Svensk Damtidning ger ekonomiskt insyn i föräldrarna Hellqvists husköp 2005. Att välja att skriva ut priset på villan om 800.000 kronor bidrar ytterligare till den mediebild om att familjen Hellqvist numera lever enkelt och billigt, då priset är uppemot en tiondel av vad en villa i Stockholmsregionen kan kosta. Framförallt ännu längre ifrån vad ett kungligt slott eller palats går att värdera till. Det visar även att landsbygden erbjuder en billigare levnadsstandard än vad större städer gör, en plats där paret helt enkelt valt att leva. Mediebilden av prinsessan Sofia förblir den om en ung tjej från en vanlig arbetarklassfamilj utan stort ekonomiskt, socialt, symboliskt eller kulturellt kapital.

Trots de tydliga markeringarna från Svensk Damtidning har mycket förändrats för familjen Hellqvist. Sofia Hellqvist däremot var redan offentlig innan hon sattes i en kunglig kontext rent medialt. Hennes mediebild har därför gått igenom en större förändring, något som kommer diskuteras ytterligare i nästa avsnitt. Mediebilden av vilken social klass familjen Hellqvist besitter idag är därför mer komplex och utifrån Bourdieus teorier uppstår minst sagt krockar och konflikter. Familjens kulturella och sociala kapital har förvisso ökat då paret blir bjudna till några av landets finaste bjudningar så som Nobelmiddagen och andra kungliga högtider. Bourdieu menade

visserligen att klasstillhörighet var något man ärvde och inte införskaffade sig under kort tid, något som beror på en individs habitus (Broady, 1998: 225). Detta går till viss del att motsätta sig idag då vem som helst kan utbilda sig inom högklassiga yrken och tjäna mycket pengar idag, något som Bourdieu menade inte räckte för att tillhöra överklassen. Enligt Bourdieu kräver även en fullständig klassresa kapital, och när en person börjar verka och intressera sig för saker utanför sitt habitus uppstår konflikter (Broady, 1998: 225).

I Svensk Damtidnings bild av prinsessan Sofia synliggörs tecken på hennes medförda habitus. Den symboliska klassresan som familjen delvis genomgår är delvis vad Bourdieu menar är den viktiga eftersom pengar inte kan köpa klass. Detta eftersom det innebär så mycket mer att tillhöra överklassen än att kunna betala för sig. Mediebilderna som skapas av prinsessan Sofia och hennes bakgrund säger aldrig att hon genomgått denna resa, utan fungerar istället för att problematisera dessa ibland positiva möten, och ibland problematiska krokar, som uppstår när en vanlig person plötsligt blir kunglighet.

6.3 Konflikthantering och inre kriser

Utöver familjen Hellqvist bakgrund och vardag hemma i Älvdalen har prinsessan Sofia en egen historia som uppdagades i medier när hon började dejta prins Carl Philip, en historia som har lett till en hel del interna konflikter för kungahuset. Rapporteringen om Sofia Hellqvist som endast en ny flickvän avtog sakta och något mycket seriösare kunde anses. Detta exemplifieras bland annat när Svensk Damtidning skrev om det ultimatum prins Carl Philip gav kungen angående sin relation med Sofia Hellqvist. I den här delen av händelseförloppet framställts kungen som en skurk vilken enligt Propp har funktionen att "utgöra hot och motstånd för hjälten, genom att försvåra för honom att slutföra sitt uppdrag" (Propp, 1928: 79). Detta framställdes i medier som tydliga åsikter och starkt tvivel om Sofia Hellqvist och relationen hon hade till prins Carl Philip. Eftersom "kungen" ofta figurerar som en frontperson för kungafamiljen i medier använder sig Svensk Damtidning av honom för att måla upp en karaktär som ska stå för motståndet i parets relation, likt en elak styvmor från en saga.

Paradise Hotel och *Slitz* visar upp och exponera unga, snygga och eftertraktade singlar, ett mål som ligger långt bort för kungligheter och prinsessor. Skildringarna om Sofia Hellqvists mer skandalösa och ytterst okungliga bakgrund blir därför ytterligare ett återkommande ämne i Svensk Damtidnings

rapportering och även anledningen till det tvivel som exempelvis Kungen hade. Dessa händelser tar Svensk Damtidning återkommande upp i artiklar om Sofia Hellqvist samtidigt som tidningen ofta motsätter sig utländska medier och andra kritiker som dömer prinsessan för hennes förflutna.

Rapporteringen ger på så sätt dubbla budskap eftersom de använder nyheten som innehåll för att ta upp ämnet på bordet än en gång och egentligen gjort det under tio års tid (2021). Svensk Damtidning hänvisar till påminnelsen om skandalbilderna som en “mardröm för Sofia”. Sofia Hellqvist blir till viss del framställd som en kvinna med ett bagage bestående av val och händelser som både hon och hovet måste förklara sig om och samtidigt jobba utifrån för att förstärka och legitimera hennes roll som prinsessa. Svensk Damtidning rapporterar även om hur skandalerna av prinsessan Sofia har kommenterats av hovets presschef, något som enligt Svensk Damtidning är ytterst ovanligt. Presschef Nina Eldh gjorde uttalandet:

“Oavsett om de är äkta eller inte är det beklagligt att det finns personer som exploaterar en ung kvinnas tidigare liv och utnyttjar den relation hon har med prins Carl Philip” (13 september, 2010)

Ett sådant uttalande tyder på att hovet är kritiska till medier som väljer att fokusera på detta. Ovan nämnda framställning om prinsessan Sofia som problematisk, samtidigt som hovet försvarar henne i mediala sammanhang visar på den trend om hur kungligheter och överklass måste försvara sig själva i liknande situationer. Ytterligare sådana tillfällen har varit när exempelvis Kungen avslöjades om en sexuell relation med en annan kvinna, eller när Bill Clinton hade en affär med sin assistent i Vita Huset. Under dessa tillfällen gick ingen av de svikna fruarna till medier för att mata på mediebevakningen med skvaller och skrivelser utan fick istället skydda sig själva genom att hålla ihop. Sättet att lösa interna kriser på, görs enligt överklassens regler. Som Axel Vikström skriver i sin masteruppsats *Silence is Golden* (2018) sker de allra rikaste i samhällets konflikter inom stängda dörrar (2018). Vikström menar att inkludera medierapportering av samhällets allra förmögaste personer är viktigt för att kunna förstå hur rapporteringen av dem kan bidra till klassindelning och legitimering av att det är så samhället “bör se ut”. De kan också bli aktuellt i diskussionen om att de ofta framställs som olyckliga eller att de gjort fel och att en förmögenhet eller maktposition skulle vara bakomliggande anledning (Vikström, 2018).

6.4 Den tatuerade prinsessan

En del rapportering under åren har berört hur prinsessan Sofia visar upp sina tatueringar i offentliga sammanhang, något som väckt reaktioner både från svenska folket och medier. Som ni tidigare har sett är ett återkommande ämne i Svensk Damtidnings rapportering prinsessan Sofias framträdanden där hon visar upp spår från tiden innan hon var kunglig och tatueringarna sätts ofta i samband med medverkandet i *Paradise Hotel* och *Slitz*. Denna medieframställning visar hur prinsessan Sofia inte blir kvitt den stereotypa framställningen om sitt förflutna, samtidigt som detta inte verkar vara något hon döljer eller skäms över. Svensk Damtidning menar att tatueringarna blir tydliga markörer från tiden innan hon var en kunglighet, då hon umgicks och syntes i kretsar där tatueringar förmodligen både var vanligt och accepterat.

Att tatueringar har fungerat som en klassmarkör är inte uttalat men inte heller helt okänt, något Birgitta Svensson skriver i boken *Tatuering- ett sinnligt äventyr* (1998). Hon menar att de första tatueringarna tillhörde självutnämnda vildar som valde att leva utanför den europeiska civilisationen (Svensson, 1998: 24). Bekämparna av tatueringar var missionärer i västvärlden som ansåg tatueringar representera primitivism och bristande civilisation (Svensson, 1998: 25). När intresset för tatueringar nådde Sverige talades det om hur förnämt folk och adel tatuerade sig, men snabbt började det associeras med samhällets lägre lager, prostituerade, sjömän och fångar. Den här beskrivningen kan bidra till förståelse för dem fördomar och normer som idag finns om tatueringar och hur det knappast anses vara kunglig utsmyckning. I rapporteringen om prinsessan Sofias tatueringar framställs faktumet som både kontroversiellt och anmärkningsvärt, vilket avslöjar de förväntningar och stereotyper som finns av både prinsess-rollen men också om tatueringar som ovan beskrivit.

Svensk Damtidning framställer prinsessan Sofia som delvis utanför etablissemangen men fortfarande accepterad och populär hos folket för sitt mod och sin integritet. En uppfattning Svensk Damtidning också delar i artikeln "Sofias markering på Nobel – hon står för den hon är" (11 december, 2019) som handlar om prinsessan Sofias klänning på Nobelmiddagen där en av tatueringarna syntes tydligt i nacken. Den här framställningen bidrar till bilden av prinsessan Sofia som folklig, modern och utmanande. Svensson påpekar även att tatueringskonsten idag är väletablerad och fler än någonsin tatuerar sig, framförallt yngre personer (Svensson, 1998: 27). Eftersom prinsessan Sofia är både ung och vanlig passar beskrivningen om vilka som tatuerar sig

bra in på henne. Trots att hon uppfattas som stolt över den hon är, och accepterad för det så påpekar och diskuterar Svensk Damtidning hur passande eller ej detta är. Detta exemplifieras i Svensk Damtidnings egen podcast, där avsnittet *Sofia Hellqvist – Sveriges mest osannolika prinsessa* rapporterar om historien och romansen mellan Sofia Hellqvist och prins Carl Philip som en kärlekshistoria som kom att vända upp och ner på hela den kungliga världen, där benämningen om henne som “osannolik” har sin grund i den bakgrund prinsessan har med sig in i sin kungliga roll (30 December, 2019).

I flera av ovan nämnda exempel ur skildringarna av prinsessan Sofia uppstår det krockar mellan Sofias Hellqvists bakgrund och hennes roll som prinsessa. Trots det går det att utifrån detta resonemang förklara rapporteringen av tatueringarna som ganska oproblematiske. Förutom att de tydligt markerar Sofias Hellqvists sociala bakgrund som en vanlig tjej som inte är född in i kungahuset så påverkar det inte hennes roll mer än att hon helt enkelt förblir “den tatuerade prinsessan”. Däremot blir prinsessan Sofia en del av den dramatiska rapportering som pågår, ett slags utnyttjande av hennes historia och privatliv.

6.5 Pygmalioneffekten

Mediebilderna av prinsessan Sofia som upp vuxen ur enkla förhållanden för att sedan bli en fullt accepterad prinsessa påminner om berättelserna om *Den fula ankungen*, *Askungen* och *My Fair Lady*. Sistnämnda heter den musikal och filmatisering (1964) som baserar sig på George Bernard Shaws pjäs *Pygmalion* från 1913. Pygmalion härstammar ur den grekiska mytologin där en skulptör blir kär i den staty han skapat (Shaw, 1912). I Shaws version är Pygmalion istället fonetikprofessorn Henry Higgins som förvandlar blomster-flickan Eliza Doolittle till en societetsdam (Shaw, 1912). Likt den grekiska myten blir även Higgins kär i sin skapelse, men hon lämnar honom för en annan man. Pygmalioneffekten förklarar ett fenomen som handlar om att ju högre förväntningar en individ har på sig, desto bättre kommer de att lyckas (Shaw, 1912). Eliza Doolittles uppstigande från de "lägre klasserna" dramatiserar just hur överklass ärvdes och inte förtjänas i hennes omgivning, likt Bourdieus teorier. *My Fair Lady* har länge fungerat både som underhållning men också som symbol för hur en person kan genomgå en klassresa utan att ha växt upp i överklassen. Prinsessan Sofia, likaså Diana och Meghan Markle kan alla sägas vara moderna, verkliga versioner av Eliza Doolittle då de förvandlats inte bara till oigenkännliga personer utan även till medlemmar av samhällets översta skikt på grund av de förväntningar som främst medieövervakningen bidragit till.

Utifrån Vladimir Propps teorier om strukturella narrativ kan detta få ytterligare klarhet. Enligt Propp drivs handling fram av olika rollers agerande (Propp, 1928: 90). I prinsessans Sofias historia som medierna har målat upp den, agerar hon själv i rollen som prinsessan. Hovet har fungerat som en den hjälpande hand som ständigt fått upprätthålla bilden av prinsessan som trovärdig genom seriösa uppdrag, kunglig klädsel och utsmyckning. Problemen för Sofia Hellqvist måste inte endast innebära motsånden från kungen i början av relationen utan alla gånger även media försökt påminna och skada genom att rapportera om hennes okungliga bakgrund. Likt Propps teorier om linjära sekvenser av händelser i berättelser så slutade prinsessan Sofias många tuffa år av motsättningar med ett lyckligt bröllop och en acceptans kring hennes roll som prinsessa och idag framstår hon som en karriärist inom kungahuset.

7 Den perfekta prinsen

7.1 Prins Daniel i Svensk Damtidning

Historien om Daniel Westling är inte heller helt olik en saga, där en vanlig man träffar en prinsessa och får halva kungadömet på köpet. Daniel Westling var, till skillnad från Sofia Hellqvist helt okänd för det svenska folket före det att han och prinsessan Victoria började dejta. Prins Daniel är liksom prinsessan Sofia ingift i kungafamiljen och trots en snarlik bakgrund, ser deras fas av förkungligande i media inte särskilt liknande ut. Hans mediebild undersökt utifrån teman från tiden då han och prinsessans Victorias förhållande offentliggjordes till giftermål, barn och en kunglig vardag ser även den annorlunda ut.

Prins Daniel, född Daniel Westling år 1973 i Örebro, är gift med kronprinsessan Victoria och pappa till prinsessan Estelle och prins Oscar. Daniel Westling växte upp i Ockelbo, Gävleborg med sina föräldrar och sin storasyster. 1994 flyttade Daniel Westling till Stockholm för att studera på Gymnastisk-Idrottsförbundets Folkhögskola där han läste fritidsledarlinjen med idrottsinriktning. Parallellt med studierna jobbade han med ett träningsföretag som sedan blev ett heltidsyrke. Innan giftermålet med kronprinsessan Victoria år 2010 arbetade Daniel Westling som personlig tränare och drev lyx-gymmet Master Training i Stockholm (Kungahuset, 2021). I maj 2009 fick Daniel en ny njure via en transplantation donerad av sin pappa. Daniel framställs på kungahusets egen hemsida som en lycklig överlevare och ett levande exempel på att man kan leva väl med njursjukdom (Kungahuset, 2021).

Ett återkommande ämne i Svensk Damtidnings rapportering om kungahuset handlar om prins Daniels höga trovärdighet, goda hjärta och stora stöd till kronprinsessan Victoria. Ett tema som växte fram under tiden Svensk Damtidning uppmärksammade och legitimerade relationen och framförallt Daniel Westling. Rapportering av prins Daniel idag, som en självklar medlem av och en stor tillgång för kungahuset liknar denna tidiga rapportering av prins Daniel till stor del. Något som avslöjar den positiva inställning medier bidrog till att skapa av Daniel Westlings inträde i kungahuset, redan för längesedan. Alltså en föreställning av honom som finns kvar än idag. Exempelvis skildrar tidningen den 11/3 2021 Daniels Westlings bakgrund från tiden innan han träffade kronprinsessan Victoria och skriver:

“Det härliga smajlet och 1990-talsfrisuren!” (28 maj, 2020)

Likartade historier rapporteras 9/11 2011 där prins Daniel beskrivs som djupt oroad över kronprinsessan Victoria under hennes sista veckor av graviditeten, då han själv skulle på en resa, samt den 19/10 2021 i vilken prins Daniel rapporteras som både kärleksfull och som stort avgörande stöd till sin fru. En rapportering som visar att han är seriös och ansvarsfull inför sin roll samt en ständig följeslagare till prinsessan Victoria och hennes åtaganden.

Enligt Svensk Damtidning träffades paret år 2002 när prinsessan Victoria precis kommit hem från sin två år långa vistelse i USA och började träna med Daniel Westling som PT på hans gym i Stockholm, en tid under vilken prinsessan Victoria återhämtade sig från en tids sjukdom i anorexi (2020). Nionde november gick paret på sin första dejt och såg en Britney Spears-konsert i Globen och Svensk Damtidning rapporterar om ett tydligt kärleksfullt par. Fram till maj 2002 var relationen hemlig, då hovet gick ut med att de var ett par. 2009 utvecklades relationen och vid en pressträff kom nyheten om förlovningen ut (2020).

Trots att prins Daniel framställts som medgörlig inför sin kungliga roll har även han en bakgrund som Svensk Damtidning gärna lyfter och problematiserar. Svensk Damtidnings rapportering av tiden när relationen var helt ny beskriver honom som en vanlig kille från okomplicerade förhållanden, likt Sofia Hellqvist. Detta görs bland annat den 26/3 2016 då Svensk Damtidning jämför prins Daniel och Chris O'Neil med varandra och skriver:

“De ene är en världsvan finansman med rötterna i USA - den andre en före detta gymägare från Ockelbo.” (26 mars, 2016)

I samma artikel, utformad som en intervju med *10-snabba frågor*-format, skriver Svensk Damtidning att “skandalerna av prins Daniel är inga”. Liknande historier om prins Daniel som en minst sagt en oproblematiserad man från en enkel bakgrund rapporteras den 28/6 2020 då Svensk Damtidning rapporterar om varför prins Daniel fortfarande är en vanlig kille, med samma gamla intressen och beteenden från innan han blev kunglig, en slags jämförelse av samma person från två olika tider. En annan artikel från 16/3 2016 avslutas med ett fotografi av Daniel Westlings barndomshem med bildtexten “En lång och vindlande väg från kedjehuset på Smältvägen till Haga slott”, ett uttryck för hans bakgrund som minst sagt långt ifrån de kungliga förhållandena i Stockholm.

Ytterligare skildringar om prins Daniel berör hans välmående och sjukdomstillstånd, denna framställning täcker den mediala tid där medier ville negligera och komplicera bilden av honom som en passande kunglighet. Artiklarna om ämnet är otaliga och minst sagt den skildring av prins Daniel som täcks mest. I en artikeln från tidigare i år skriver Svensk Damtidning att “Prins Daniel talar ut om sin sjukdom” (11 mars, 2021), medföljande en seriös bild på Daniel som tagen ur en portätt-intervju. I artikeln uppmärksammas “World Kidney Day” och Daniel berättar hur det själv är att leva med kronisk njursjukdom, som över 850 miljoner människor i världen uppskattas ha. Ytterligare rapportering sker den 12/1 2020 som behandlar ny information och prins Daniels hälsoläge samt den 9/1 2022 där hovet går ut med information om krisåtgärder inför prins Daniels insjuknande i Covid-19 eftersom han tillhör en riskgrupp. I den här informationen benämns prins Daniel ofta som oförmögen att delta i vissa evenemang samt viktig kvalitetstid med sin familj.

7.2 En okomplicerad man kan också problematiseras

Utifrån den bild Svensk Damtidning ger av prins Daniels bakgrund med födelseort, uppväxt och familj framställs han som en god kandidat för det kungliga uppdraget. Det nämns aldrig att det funnits tvivel på Daniel Westlings inträde i kungafamiljen eller av hans förflutna. Mediebilden ger snarare intryck av att han förtjänat sin plats in i kungahuset. Detta är något som blir tydligt i exemplet om prins Daniels njursjukdom där prinsens egna ord blir framförda i en intervju med seriösa bilder, istället för spekulationer och dramatiska huvudrubriker.

Däremot kan Svensk Damtidnings framställning av prins Daniel uttrycka tydliga skildringar mellan raderna. Hur ska en sjuk man kunna stödja Sveriges blivande drottning, och hur ska han klara av sina egna uppdrag? Prins Daniels sätt att problematiseras görs på ett sätt som å ena sidan är ärligt men samtidigt framställer honom som en person som kanske inte kommer klara av pressen, som sakta men säkert börjar närvara på allt färre tillställningar, färre resor och framförallt lämna prinsessan Victoria själv. Eftersom prins Daniel ofta framställs som en person med entreprenörsanda och som en driven man kan även oro finnas över att han kanske hellre hade velat arbeta och driva företag framåt än att gå på middagar och fotograferas i kostym. Kan den ständiga rapporteringen om Daniel Westlings kärlek för Ockelbo och familjen vara ett tecken på att han gett upp sin identitet för kärleken och isåfall, kommer det hålla för alltid?

7.3 Två kandidater med olika förväntningar

Prins Daniel och prinsessan Sofia har en hel del likheter och olikheter med varandra. De båda kommer från mindre städer norr om Stockholm och ifrån vanliga Svensson-liv. De båda hade även börjat klättra socialt långt innan de träffade sina partners och trädde in i den kungliga sfären. På så sätt hade de delvis redan påbörjat sina klassresor från Älvdalen och Ockelbo genom att flytta till Stockholm med ambition inom företagsamhet och kändisskap. Trots detta ser rapporteringen kring dem ofta olika ut då prins Daniel framställs som problemfri och följsam. Prins Daniel framställs som en enhet tillsammans med prinsessan Victoria, vilket ger honom legitimitet och trovärdighet inför sitt kungliga uppdrag. Rapporteringen om prinsessan Sofia handlar oftare om henne själv, hennes val och bakgrund och framställs sällan tillsammans med prins Carl Philip under offentliga uppdrag eller i sällskap av resterande familjemedlemmar.

Julia T. Wood beskriver i boken *Gendered lives: communication, gender, and culture* (1998) om hur män och kvinnor ibland framställs enligt stereotypa och traditionella könsroller som inte endast handlar om manligt och kvinnligt, framgång och skönhet utan menar att det även gäller sjukdom och hälsa. Där en dålig hälsa för kvinnor menas bero på egna dåliga livsval medan för män tas sjukdom ofta på större allvar i medier (Wood, 1998: 273). Även här finns det fördelar med att prins Daniel får välja sina egna ord i framställningen om honom, framförallt när det gäller hans sjukdom där han tillsammans med ett fotografi av honom framställs som en stark kämpe.

Prinsessan Sofias arbete med *Project Playground* (2020) har blivit en dokumentär med samma namn, vilket gav även henne möjligheten att kunna prata om sitt förflutna med egna där hon menade att hon hade gjort annorlunda val idag än då (2021). Däremot säger det mycket om rapporteringen att hon så många år senare fortfarande förväntas ge kommentarer om saken. Kanske var delvis syftet med dokumentären att prinsessan Sofia skulle få med egna ord prata om sitt arbete, sina mål och sitt förflutna som ett svar på alla år där medier skrivit om hennes historia. Wood beskriver även hur män kan framställas på ett icke- traditionellt sätt som trygga, omhändertagande fadersgestalter som kan påminnas om en slags femininitet (Wood, 272). Något som till stor del stämmer in på prins Daniels mediebild som ödmjuk, bra pappa och stort stöd för sin fru kronprinsessan Victoria. Förmodligen är det rollen som just stöd till henne som ger honom en "mindre" maskulin roll i medier då det oftare rent historiskt varit kvinnor snarare än män som symboliserar ett sådant stöd i en relation.

Som Wood beskriver, blir kvinnor ofta framställda efter de misstag de begått tidigare i livet, även lång tid senare (Wood, 1998: 270). Att Svensk Damtidning ständigt påminner om Sofia Hellqvists förflutna som glamourmodell och Paradise Hotel-deltagare är förvisso att objektifiera henne då man väljer bort rapportering om karriär och framgång, som enligt Wood, män oftare blir beskrivna utifrån (Wood, 1998: 172). Samtidigt är det mindre troligt att målet med rapporteringen är att framställa prinsessan Sofia som eftertraktad av män, utan snarare som en ung kvinna med en bakgrund som känns opassande för en kunglighet. Wood förklarar även hur medier kan skicka dubbla budskap kring sexualiseringen av unga kvinnor, då de å ena sidan bidrar till sexualiseringen av personen i fråga när de rapporterar om skandalerna, påminner om specifika händelser och beskriver detaljer för läsare. Samtidigt som de rapporterar om andra tidningar som gör exakt detta, fast förklarar dem som sämre än sig själva (Wood, 1998: 274). Något som påminner om den rapporteringen Svensk Damtidning använder sig av med prinsessan Sofia. Wood beskriver detta fenomen som att medier gärna rapporterar om farorna och konsekvenserna av att uttrycka sig sexuellt som ung kvinna, exempelvis genom att vika ut sig i en tidning. Prinsessan Sofia blir till viss del framställd som en kvinna med ett bagage bestående av val och händelser som både hon och hovet måste förklara sig om och samtidigt jobba utifrån för att förstärka och legitimera hennes roll som prinsessa. Den här framställningen av prinsessan Sofia skulle enligt Wood handla om en "ond kvinna". Med vilket hon menar en kvinna som enligt medier har gjort fel val och därför får en uppmålad bild som felaktig och med viss besvikelse om sig (Wood, 1998: 270). Utifrån samma resonemang framställs Daniel som en "god man" som gör rätt för sig där förväntningar stämmer överens med utfall.

8 Avslutning och diskussion

Avslutningsvis går det att utifrån denna undersökning av prinsessan Sofias och prins Daniels mediala framställningar i Svensk Damtidning förstå hur problemen som uppstår under fasen av förkungligande används för nyhetsrapportering och innehållsskapande. Dessa problemen innefattar bland annat hur Sofia Hellqvists bakgrund som icke-kunglig och de förväntningar som finns på kungligt beteende och förväntningarna på henne som kvinna. Här uppstår en given krock eftersom hon, olikt sin man, inte är uppväxt under dessa kungliga förhållanden. Ytterligare problem visar hur prinsessan Sofia blir framställd och jämförd utifrån stereotyper om den kvinnliga rollen som snygg och sexig och sällan framställd som moderlig, ansvarstagande och beskyddande.

Framställningen av prinsessan Sofia ser däremot annorlunda ut idag än vad den gjorde för 10 år sedan, då hon till en början ofta framställdes som otillräcklig och högst opassande i de kungliga rummen. En framställning som sedan övergick till en bild av en duktig och fullt accepterad kvinna, som gjort karriär i det svenska kungahuset. Den mediala förskjutningen av hennes framställning har dock skett på en stor bekostnad av Sofia Hellqvists privatliv, familj och bakgrund. Anledningen till att prinsessan Sofias mediebild har kunnat utvecklas och förändrats över tid beror till stor del på den berättarteknik som Svensk Damtidning delvis använder sig av. Eftersom "historien om prinsessan Sofia" pågått i över 10 års tid har en tuff start kunnat resultera i ett klassiskt lyckligt slut. Samtidigt symboliserar prinsessan Sofia den nya mer moderna rollen som idag finns för kungligheter, där medier snarare rapporterar om dem som kändisar än kungligheter, både på gott och ont. Men en rapportering som kan fungera som fördel för kungahusets gemensamma mediebild och därmed bevarande.

Prins Daniels framställning ställs i den här uppsatsen i jämförelse med prinsessan Sofias, där hans mediebild utifrån egna problem om klass och sjukdom snarare framställs som ödmjuk, stödjande och visar feminina mindre stereotypa sidor. Prins Daniels funktion, så som den skildras kan sägas vara stöd till kronprinsessan Victoria och familjen. Samtidigt har han även tagit rollen som en man av folket, vilket prinsessan Sofia delvis också har, eftersom de båda kommer från mindre städer i Sverige. Prins Daniel framställs ofta utifrån sin enkla bakgrund, familj hemma i Ockelbo och den han helt var innan han och kronprinsessan blev ett par. Vilket ytterligare tar sin roll i den mediala framställningen.

8.1 Vad tar vi med oss?

Utifrån denna undersökning bör en tydlig bild av vilken monarkins roll är idag, utifrån vad som syns i media, kunna synliggöras. Förutom offentliga uppdrag runt om i Sverige och i världen, deltagande i fester, invigningar och nationella högtider, fungerar kungahuset som en stor representant för Sveriges bild utåt resten av världen. Men inför det svenska folket återstår behovet av medial uppmärksamhet och upplyftande, detta för att kunna bevara en god uppfattning och popularitet. Den kungliga rollen idag blir därför att agera medial aktör. Dessa framträdanden i media består delvis av privata beslutstaganden, och delvis offentliga sammankomster där innehållet gärna fokuserar på utseenden så som klänningar, frisyrier och smycken samt snedsteg och incidenter som blir underhållande av den enkla anledningen att de sker i ett kungligt rum.

Vi ser även mer idag, än tidigare, ett deltagande på exempelvis sociala medier där kungabarnen delar med sig av fotografier och innehåll från privata händelser så som bullbak och skridskoåkning, kanske för att fortsätta mätta det behov som finns hos dagens mediepublik. Detta leder diskussionen in på det smått återkommande ämne om kungahusets bevarande. En stor andel svenskar anser inte att kungahuset behövs, det finns till och med starka åsikter om att avsätta monarkin för gott. Trots att Socialdemokraterna länge har haft republik-krav i sitt partiprogram, har förslaget nedröstats år efter år. Om detta beror på kungafamiliens popularitet, mediala roll som underhållare eller helt enkelt på traditionsbevarande går inte att svara säkert på.

Åter till den mediala fasen av förkungligande där uppsatsen utifrån vad den nu tagit reda på, problematiserar klasstillhörighet och händelseförlopp under den här typen av genomgående klassresa. Lärdomar som kan dras handlar främst om hur kungligheter blir framställda efter deras tidigare klasstillhörighet men bara i förhållande till deras nutida position i samhället, alltså, både prinsessan Sofia och prins Daniel benämns ofta i situationer där mottagaren får lära sig något om deras förflutna och hur det antingen lever kvar, eller påverkar dem på olika sätt. Fasen problematiserar utöver klassproblem och skildringar, händelser och nedslag i personens liv och låter det bli en del av framställningen. I denna undersökningens fall har dessa nedslag bestått av både skandaler och icke-passande beteenden för någon som ska ingå i kungafamiljen samt mer försiktiga beteenden så som sjukdom.

Så, kan man tänka sig en omedierad monarki? Nej, det kan man inte. Kungen har idag ingen politisk funktion utan behövs endast vid ceremoniella tillställningar. Mediebilderna av kungahuset är endast den om pompa och ståt och inte den om en högt uppsatt person som leder och stödjer sitt folk. Att bjuda in kungligheter till olika tillställningar upphöjer evenemang och ger dem prestige och legitimitet och blir ytterligare en anledning om att kungligheter behövs medieras för att behålla ett syfte. Det kan vara svårt att föreställa sig något i omedierad form idag, visserligen har kungligheter medierats mycket längre än bara under vår moderna tid, något som hade kunnat undersökas vidare, kanske i en semiotisk undersökning av brev, gravstenar och målningar berörande kungligheter. Men att den svenska kungafamiljen skulle verka och arbeta utan att synliggöras, är otänkbart. Slutligen kan dessa traditioner och kungliga ritualer som vi känner igen dem som fungera som medialt material och prinsessan Sofia och prins Daniel får vara moderna, verkliga versioner av

prinsar och prinsessor ur sagor, främst efter hur de förvandlats inte bara till oigenkännliga personer utan även till medlemmar av samhällets översta skikt efter en lång tid av förväntningar från en sträng och ihållande mediaövervakning.

Empiriska källor

- Bergnehr, D. and Henriksson, H. W. (2021) 'Hardworking Women: Representations of Lone Mothers in the Swedish Daily Press', *Feminist Media Studies*, 21(1), pp. 132–146.
- Benoit, W. L. and Brinson, S. L. (1999) 'Queen Elizabeth's image repair discourse: Insensitive royal or compassionate queen?', *Public Relations Review*, 25(2), p. 145.
- Bourdieu, Pierre (1984). *Distinction: a social critique of the judgement of taste*.
London: Routledge
- Bourdieu, Pierre. 2000. Konstens regler: Det litterära fältets uppkomst och struktur.
Stehag: Symposion.
- Broady, Donald. 1998. Inledning. I: Broady, Donald (red.) *Kulturens fält*. Göteborg:
Daidalos, 11-26.
- Chichon, J. P. (2021) 'Working Royals, Megxit and Prince Andrew's disastrous BBC interview: The online media's representation of the British Monarchy between 2010 and 2020', *Journal of Language & Politics*, 20(4), pp. 585–606.
- Donald Broady, "Inledning", pp. 9–28 i Pierre Bourdieu, *Konstens regler. Det litterära fältets uppkomst och struktur*, Brutus Östlings Bokförlag Symposion, Stockholm 2000.
- Ekström, Mats & Larsson, Lars-Åke (Red.) (2019). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Fell, John L. (1977). Vladimir Propp in Hollywood. *Film Quarterly*, 30(3), ss. 19–28.
- Flyvbjerg, Bent (2006) *Five Misunderstandings About Case-Study Research*
- Ghersetti, Marina & Hvitfelt, Håkan (2000). *Slutet på sagan: prinsessan Dianas död i press, radio och TV*. Stockholm: Styrelsen för psykologiskt försvar.

Jönsson, M & Lundell, P (eds) 2009, *Media and Monarchy in Sweden*. Nordicom.

Propp, Vladimir (1968). *Morphology of the folktale*. 2:a upplagan Austin., Univ. of Texas Press

Svensson, Birgitta (1998). *Tatuering: ett sinnligt äventyr*. Stockholm: Nordiska museet

Vikström, Axel 2008, *Silence is golden*, Lunds Universitet

Wagner, B. (2015) ‘People like us? People like them? : contemporary media representations of social class’.

Wood, Julia T. (1998). *Gendered lives: communication, gender, and culture*. 3. ed. Belmont, CA: Wadsworth

Artiklar

Hammarlin, M.-M. and Jönsson, L.-E. (2021) ‘Gossip as Journalism and Journalism as Gossip : A Cultural History Investigation of Two Royal Sex Scandals in Sweden 1890 and 2010’, *Sacandalogy 3 : Scandals in New Media - Scandals in New Media*, pp. 61–80.

“Bevistet, prins Daniel är fortfarande en vanlig kille”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/beviset-prins-daniel-ar-fortfarande-en-vanlig-kille/5941767>

“Hovets nya besked om hälsoläget”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/hovets-nya-besked-om-halsolaget-pa-haga-efter-prins-daniels-plotsliga-sjukdom/8161007>

“Hovets krisåtgärd för Daniel, stor oro efter sjukdomsbeskedet”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/hovets-krisatgard-for-daniel-stor-oro-efter-sjukdomsbeskedet/8152684>

“Kungens beslut – hårda orden om Sofia!” (01 september, 2020)

<https://www.master.svenskdam.se/kungligt/kungens-beslut-harda-orden-om-sofia/>

“Kungens häftiga bilsamling, värd 25 miljoner”

<https://fordonsbolaget.se/blogg/alla/kungens-haftiga-bilsamling-var-d-25-miljoner>

“Kungahuset drar in miljarder”

<https://www.gp.se/ekonomi/kungahuset-drar-in-miljarder-1.995582>

Kungahuset (u.å.). Sveriges kungahus.

<https://www.kungahuset.se/2.1c3432a100d8991c5b80001816.html> [2021-11-12]

“Kärleksögonblicket mellan Victoria och Daniel fångades på bild (19 september, 2020)”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/karleksogonblicket-mellan-victoria-och-daniel-fangades-pa-bild-mitt-pa-torget-i-italien/7957729>

“Lasterna, , klädstilen, bakgrunden, så lika är Chris O’Neill och prins Daniel”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/lasterna-kladstilen-bakgrunden-sa-lika-ar-chris-oneill-och-prins-daniel/5742204>

“Marie och Erik Hellqvists okända liv – så lever Sofias föräldrar egentligen” (07 februari, 2021),

<https://www.svenskdam.se/kungligt/marie-och-erik-hellqvist--sa-lever-sofias-foraldrar/7239723>

Machado, A. R. (datum saknas) ‘Female ways of representation in the teen chick lits:

A study around the princess diaries’, *Comunicacao Midia e Consumo*, 14(39), pp. 91–109.

“Nu syns prins Carl Philip och Sofia Hellqvist allt mer ute tillsammans”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/nu-syns-prins-carl-philip-och-sofia-hellqvist-allt-mer-ute-tillsammans/5601278>

“Nu berättar Sofia om Paradise hotel-tiden” (2015)

<https://www.expressen.se/nyheter/nu-berattar-sofia-om-paradise-hotel-tiden/>

Orgad, S. and Baldwin, K. (2021) “How Any Woman Does What They Do Is Beyond Comprehension”: Media Representations of Meghan Markle’s Maternity’, *Women’s Studies in Communication*, 44(2), pp. 177–197.

“Oron för Victoria plågar prins Daniel”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/oron-for-victoria-plagar-prins-daniel/5619634>

“Paradise hotel stoppas helt efter larm om övergrepp”

<https://www.expressen.se/noje/paradise-hotel-stoppas-helt-efter-larm-om-overgrepp/>

“Prinsessan Sofias beslut med tatueringen – stora snackisen på kungliga festen” (26 augusti, 2021)
<https://www.svenskdam.se/kungligt/prinsessan-sofia-beslut-pa-kungliga-festen-handelsen-som-alla-pratade-om/7805041>

“Prins Daniel talar ut om sin sjukdom”, 11 mars, 2021

<https://www.svenskdam.se/kungligt/prins-daniels-sdfsdf-ord/7355727>

“Prins Daniels dolda förflutna” (2020)

<https://www.svenskdam.se/kungligt/prins-daniels-dolda-forflutna/5954969>

Svensk Damtidning (u.å.). Kungligt

<https://www.svenskdam.se/> [2021-11-12]

“Sofias mardröm: Skandalbilden har kommit upp igen”

<https://www.svenskdam.se/kungligt/sofias-mardrom-skandalbilden-har-kommit-upp-igen/7288875>

“Sofia Hellqvist, Sveriges mest osannolika prinsessa”

<https://poddtoppen.se/podcast/1489598757/svensk-dam-doku/sofia-hellqvist-sveriges-mest-osannolika-prinsessa>

“Sofias markering på Nobel – hon står för den hon är”

<https://www.svenskdam.se/nobel/sofias-markering-pa-nobel-hon-star-for-den-hon-ar/5532286>

Widholm A, Becker K. Celebrating with the celebrities: television in public space during two royal weddings. *Celebrity Studies*. 2015;6(1):6-22.